

РУСЛАН

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5^{1/2} год. пополудни.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. І. п. Домбровеного (Харунцини). Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасаля Гавелана.

Рукониси звертає ся лише на попереднє застереженя. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні доносеня по 30 с. від стрічки.

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор.
на пів року 10 кор.
на чверть року 5 кор.
на місяць 170 кор.

За границю.

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокє число по 10 сот.

«Вирнеш ми очи і душу ми вирнеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

„Воскресенія дехь, просвітнимся людіє!“

(+) Наспіває рокова хвиля; в котрій по всій Україні-Руси загомонять дзвони і роздасть ся веселий спів «Христос воскрес» з мільонів грудий руских, витаючи наш достопамятний для всего людского роду празник світлого Воскресеня Христового. Сей світлий празник приводить нам на память велике таїнство спасеня людского роду хрестною смертю Божественного Спасителя, котрою побідив смерть і дарував нам житьє вічне. Се була побіда життя над смертю, світла над темнотою, правди над неправдою, побіда відродженого християнством людства над темним, зіпсованим поганьством.

А ся побіда стала можливою наслідком неопіненої жертви, яку на хресті приніс за весь грішний мир Христос Спаситель, котрий своєю безмежною любовю пригорнув усіх трудячих і обременених, котрий не тільки навчив любити ближнього як самого себе, але на хресті серед неописаних страстей прощав своїм ворогам і розпинателям і за них молив ся.

Се неопінений приклад з божественної науки Христа Спасителя, яким християнство так високо взнесло ся понад низьку злобу і зависть поганьского світа. Колиж св. Церква обходить світлого «Воскресеня день» і кличе до нас «просвітнім ся людіє», то передовсім повинні ми зятимити собі сю головну підвалину Христової науки, на якій стоїть божественний Спаситель і побідиж поганьську злобу і ненависть; бо скількож то ще серед нашого народу злоби і ненависти, скілько лукавства і неправди, що затроюють наш народний організм, що підривають і розточують наші народні сили, спинають народну роботу, або зводять її на блуди і бездорожа!

«Просвітнім ся, людіє», кличе нас св. Церква з днем Воскресеня Христового, а треба нам тямити, що лише на основі Христової науки можемо справді просвітити ся, можемо довести українсько-русский нарід до справдешньої і привидної свідомости, можемо его справити на сей правий шлях, яким він внісє добити ся до сеї мети, яку єму витичило Провидіне посеред інших культурних народів.

«Просвітнім ся!» накликавав також перед четвертиною столітн пок. Володимир Барвіньский свічну верству нашої суспільности, щоби станула непохитно на народних основах, бо ті так само забезпечують рускому народови певний і правильний розвиток посеред суплемінних народів як Христова наука буде для него провідною зорею посеред всесвітнього людства. Щирою і горячою любовю, повинні ми в імя божественного Спасителя обняти того «меншого брата», під єго стріху нести світло правди і науки, двигнути єго до людского достоїнства, а се стане ся, наколи і сей «найменший брат» зрозуміє як слід Христову віру і нею дійсно перейме ся, коли він порозуміє основу християнської науки, коли зрозуміє сю правду, яка в ній

містить ся. Не ненавистю, не злобою, не лукавством зможемо двигнути наш нарід, зробити єго справді культурним і вільним, а лише правдою, бо справедливо говорив Христос «правда визволить вас!» Тоді то так, як щезає дим, так щезнуть вороги українсько-русского народу, тоді і для народу настане хвиля духового і народно-культурного воскресеня.

Д О П И С Ь.

3 Брідщини.

(Московска кліка і єї висшпольскі прислужники в Брідщині).

Безличність московского штабу у Львові дійшла уже до послідних границь, сли у таких людий можна думати о якихсь границях в відлогті. — Часовися «Русское Слово» і «Галічанін» прямо лютують, що нарід в Брідщині пізнав ся на їх вартости і ратують свою позицію пускавем неможливых смелетєнь про народовців.

Ми довго мовчали, але кожда терпеливість має свій копець. Отже відповідаємо неправду є, щоби взагалі святицики народовці коли небудь справляли лібації, або пили з селянами, неправда є, щоби тутешна інтелігенция народовецка, а передовсім святицики уживали яких небудь неетячних способів в попіраню кандидатури пос. Барвіньского. Натомість правда є, що «Феодосій Еффинович» є кандидатом московским і польским заразом, правда є, що вшехпольяк Ценьский писав лист до вшехпольского «Звіонзку ку попераню полькосьців в Бродях» і просив о попіранє акції Демлянчука против пос. Барвіньского, що можуть посвідчити вшехпольяки В. і Н. з Бродів, правда є що Демлянчук попірає кандидатуру о. Еффиновича, — не правда є мов би Еффинович основав бурсу в Бродях і дав на неї дім, а правда є, що Еффинович продав євій дім Обществу Качковского за 12.000 К і власноручно підписом своїм потвердив, що ціну купна одержав, що стверджує контракт, зложеный в актах табулярних судових — правда є що Общество Качковского удержує інтерват, котрий назвали «Бурсою імени атца Феодосія Михайловича Еффиновича», — однак удержує в тім інтернаті більшість за заплаатою 20—30 К місячно, — з чого виходить, що Еффинович жадної ласки навіть своєму Обществу не зробив, бо загарбав 12.000 К від него.

Правда є, що о. Еффинович є польским кандидатом, бо сам дня 29/2 1904 перед о. Г. (кацапом) признав, що був у него пан К., дідич, пропонував кандидатуру на посла і «сядал на вузек а єще мувил: тільки не устемоваць», — правдою є, що Еффиновича ухвалила попірати Рада повітова в Бродях, що може посвідчити поляк С. з Бродів, — неправдою є, мовби виборці-народовці-селяни взагалі були піяками, а правдою є, що о. Еффинович в перший понеділок великого посту сего року вечером прийшов в кацапом о. Г. з Н. пивий до цукорні в Бродях, випив єще 6 бенедиктинок, сьпівав на сьміх жидам «ой взяв єї на шнурочок повів єї у садочок» підгупцював і підсвистував, так що присутний Поляк, професор гімназияльний, висказував своє здивованє на таке поведєне святицика. — Правдою дальше є, що о. Еффинович, виходячи з цукорні упав, — що може

посвідчити служба, правдою є, що оба атци заганяли відтак качки по улци, а навіть один поліціянт се запримітив, — а вкінци правдою є, що о. Еффинович знова упав на сходах в Торговлі Гр., де мабуть дальше ходив запивати ся. Доказовими свідками можемо служити навіть перед судом. Правдою є, що вшехпольяки в Бродях Н. Н. і Г. хвалили ся, що як Еффинович вийде послом, то на першій засіданю соймовім єго мертвецки запоють і впусять так на салю на сьміх людіам.

Мовчіть же, подлі кацапскі прислужники, бо як вам сего мало, то будемо мусли публично показати того гаспадіна, що висказує ся, «як чую про пану римского, то волю, щоби мене хто різав», — відтак того господина, що уїдає на народовців, а недавно ще писав верші в честь святого Йосафата і то фонетикою, а вже сего року хотів продати ся «барвінщукам», тільки, що они такого ничтожества не хотіли купити, — і того господина, котрий в дома з жінкою говорить лише по польски, а єго жінка до руского святицика відзиває ся «ксєнже катехито, що то ксєовдз шєдє намі држві заміка», — і того твердого патріота, що вєтїдає ся по руски говорити, єго жінка дає фанти на фестив «школи людовей», а діти не уміють по руски говорити, і того господина, що то в суді заявив, що єму все одно, як вирок виданий по руски, чи по польски і вкінци згодив ся на польский, і того господина, що стоїть в тісній звязи з одним сфїциром російским і з певними сферами в Австрії і надуває матушку Руссею, і того маститого, що брав гроші з церковної скарбони, і много много інших. Тож мовчіть, московекі перфідні византийщики!

Ціюль.

Клімат Далекого Сходу.

Головна засада фізичної географії каже: чим више географічна ширива с. є чим дальше від екватора находить ся місцевість, тим зимнійше там. Але заразом до тої головної засади додає важну поправку, яка установає зависність температури місцевости від дальшого або близшого сусідства з зимними чи теплими течіями. Сею поправкою значіне географічної ширини наче уменшає ся, а деколи, можна сказати, зовсім є без значія.

Загально звісне правило, що чим дальше на схід від Атлянтійского океана, огріваного знаменитим гольфштромом, тим холоднійше. Ся чудова «ніч Європи» знаменито огріває західні береги Європи, не числячи ся з жадною географічною ширивою, так що завдяки єїй теплоті в Норвегії під полярним кругом росте ячмінь і рожка. Англія тішить ся теплим, лагідним підсоєм, на північ від неї цвіте «Зелений Остров» — Ірляндия на тій самій ширині, що Лябрадор в Америці, якого береги, не маючи «благодійного» тепла гольфштрома, покриті ледом.

Росія в своїй континентальній стороні також не користує з добродійств гольфштрома, а єї надбережні посілости на Далекім Сході не тільки море не огріває, але наоборот холодить. І от нігде географічна ширива не є так здискредитована морскими течіями, як іменно там. На Далекім Сході в преділах тих самих паралельних ліній, в яких пр. лежить Італія, панує

острий, зимний клімат, в порівнянню з яким клімат більшої частини європейської Росії являє ся чудесним, благодатним, а вже про порівнянню з італійським кліматом не може бути і бесіди.

Владивосток, який має географічну ширину 43°7', лежить на рівній географічній ширині, що Фльоренція 43°45'. Якаж різниця в їх кліматах! Порт Артур лежить більше менше на ширині Сицилії і колиб півостров Ляодун не огрівав ся корейською галузею японської течії, то і там було би зовсім зимно.

Зимні охотска і сахалінська течії остуджують береги на Далекім Сході, коли рівночасно Японія, яку укружує тепла японська течія т. с. Кіро-Сіво, має прехороший, теплий клімат. Колиб морські течії, як се принімала стара теорія, походили виключно тільки від нерівномірного огрівання сонцем земного простору на різних его ширинах, то тоді може і можна би мріяти про штучну зміну напрямку деяких течій. Величезні змагання цивілізованої людскости могли би колись перегородити деякі проливи пр. Татарський, який відділює східний Сибір від Сахаліна, або пролив Беринга між Сибіром а Америкою — і холодні течії справлено би подальше від замешканих берегів. Одним словом, також у фізичній географії виринуло би питане що-до проливів, так само, як оно тепер єствує в політичній географії. Але труднієть в тім, що рівночасно прийшлося би хіба будувати також височенні, до хмар сягаючі стіни задля регуляції вітрів, бо вітри і морські течії тісно звязані з собою, бо після пануючої нині теорії вітри являють ся головною, коли не одинокою причиною морських течій.

Літом на східно-азійськім побережю панують полудневі і полуднево-східні вітри. Они, значить, дують з моря і тому насичені водними парами і приносять багато злагоди. Та зимою там переважають північні і північно-західні вітри від левоваго океана. В наслідок такої різниці вітрів проявляє ся і відповідна різниця опадів і температури.

На ляодунськім півострові особливо характеричною чертою літа (взагалі горячою) є часті зливні дощі, що зависить від пануючих тоді полудневих і полуднево-східних вітрів. Уже в половині мая там трапляють ся надзвичайні, по більшій частині напрасні зливи і тучі, що наносять тоді великі спустошеня. Опісля з початком червня число їх зростає помало і дощі загортають при тім чимраз більший район, розширюючи ся поступенно на північ.

Температура в сей час держить ся досить високо до серпня (пр. в Ірку від червня температура досягає +20° в тіни). Осінна погода — прекрасна, тиха, суха, ясна — не рідко припадають дуже теплі дні. А зимою при переважаючих сухих вітрах на ляодунськім півострові взагалі буває чудова, сонішна погода при яснім, безоблачнім небі (температура в Порт-Артурі доходить вноді до — 15° Р.).

Взагалі на Далекім Сході і у східнім Сибірі задля північно-західних вітрів зимою випадає в порівнянню мала скількість опадів, а літом, внаслідок вогких полуднево-східних вітрів опади бувають в великій скількості, при чім в полудневих частях сих просторів випадає більше тих опадів, чим в північних.

Щож до Манджурії, то єї північна часть має суворий зимний клімат. Бувають там мори-зи до 45° і 50° пазше нулі, а лід на ріці Сунгарі досягає трех стіп грубости. Славнієть ріку траваз від половини цвітня до половини жовтня. Коротка весна від половини цвітня заміняє ся скоро в літо, а сей ваглий перехід викликає на диво скорий зріст вегетациї. Літо є надзвичайно горяче, але вчасно являє ся осінь, з початком вересня і в другій его половині настають вже приморозки.

Воскресна веснянка.

Втікай зимо,
бо ми йдемо
витати ясну яр!
Вже всі гаї,
всі ручаї
війшли в єї розгар.

З німих могил
сто творчих сил
до діла піднялось.
Щаслива путь!
Чому ж не йдуть?
Чи ждуть єще когось?

В поході в перед!
До ваших мет
вже дав ся вам провід.
Сьвіт вийшов з мли.
Встав з під скали,
встав з гробу цар побід!

Де стала плісьнь,
явилась живень, —
нема вже горя чаш.
Встав з гробу Спас.
Веди-ж і нас,
веди нас, Спасе наш!

Із бою в бій
пійдем як стій,
куди-б Ти нас не вів,
бо полягти
не даш нам Ти
на радієть ворогів.

Бо полягти
не даш нам Ти —
за нас терпів Ти сам!
Хоч тисяч раз
погноблять нас,
даш Воскресєне нам!

В. Щурат.

Сповнив.

Старий Петро сів на стільці в кутку церкви і старав ся усіма силами молити ся. Але его думка не летіла із словами молитви — хоч як силкував ся, не міг ніяко відігнати від себе посторонних мислий. Вкінці таки покинув молитву.

— Щось я нині дуже веселий — шептали его уста — так і гонив би гадками наче малій хлопчина по леваді. А Мариня казала: «Тату не ідїть, не ідїть нині на утрєню — ви уже старі, не адужаєте. Щий рік не влязите майже з печі». Ба, Мариню, а хто понесе плащеницю? Таж я уже сорок літ ношу її на кождий Великдень — сорок літ, а нині не мав би?

І Петро усміхнув ся. Хвилину прислухував ся відправі воскресної утрєні.

— Сорок літ... Я тямлю, як перший раз наділили мене тою почесною. Було багато старших і молодших господарів, а старі єгомосьць — дай їм Боже царство небесне — кажуть: «Петре, беріть плащеницю — оттуг за правий край — ви мені друг — беріть плащеницю... Гей, гей, тай служив я, служив я тому єгомосьцю! А нині уже не зміг би; но, та й нині єгомосьць... Але плащеницю усе ношу, на память старого єгомосьця ношу...»

— Татусю, татусю, а ставайте на своє місце — перервав єму старший брат.

Старий зачав поволи підносити ся. Але якось годі було двинути ся: кости тяжили мов олово і не хотіли рушити ся.

— Ов, а то що такого? Годі піднести ся... Ей, добре казала Мариня... Де то? Вісімдесятка минула...

Підпарав ся, що міг, палицею, напружував свої старечі сили, але дарма: не міг ніяк здвигнути ся.

А ту була вже крайня пора. Сьвященик підніс Божі Дари, а ціла церква залунала: «Воскрес Ісус от гроба!» А там роздали ся дзвони — воскресні дзвони.

Петро затремтів. Хвилина, а хто другий возьме плащеницю, бо новий сьвященик не люблять чекати. Господи! Та старі єгомосьць перевернули би ся у гробі, якби побачили, що Петро не несе плащениці у воскресну хвилю. Останками сил рушив ся ще раз і — така двигнув ся. Поволи, поволи приступив до плащениці і взяв її тремтячими руками. Наче нова сила вступила в нього. Йому здавало ся, що той Христос, що лежать такий поранений на плащениці, усміхаєть ся до нього так лагідно, добряче, мов старі

єгомосьць, коли казали Петрови брати плащеницю. Він підніс голову, випрямив ся та ішов бодро за цародом.

Вийшов на двір і ходив наоколо церкви із таким веселим, безжурним поглядом: у його душі панувала невисказана, дитинна радієть... І за ніякі скарби сьвіта не був би він відступив другому тої своєї високої почеси. Не чув ані ослабленя, ані тої тяготи в членах.

І уже другий раз обходили церкву, коли нараз задрожав старий Петро і був би упав, колиб не опер ся на палицю. Почув, що йому зачинає знова тяжити тіло, а ноги наче одубіли.

Зимний піт виступив на його чоло. Ще тільки один раз має обійти церкву, а його опускають уже сили. Щож, чи кидати плащеницю? Хорони Господи! Він мусить донести її — сеж була би обида для сьвятого образу. А впрочім на память покійного єгомосьця мусить донести...

І йому здавало ся, що він бачить лице старого друга-сьвященика, що глядить на нього з таким жалем, начеб говорило: «Петре, я поручив тобі нести плащеницю, а ти кидаш її серед дороги?»

— Стефано, Стефано — шепнув Петро до одного зпоміж селян. — Поможіть мені, бо я щось... негоден...

Стефан поглянув на старця і приступив скоро до нього.

— Чекайте, я від вас —

— Ні, ні, не треба, ний я сам донесу. Се перейде, тільки ний трохи опру ся — знаєте, чоловік старий — усміхнув ся Петро.

При помочи Стефана доніс якось Петро плащеницю до дверей церкви. А коли сьвященик засьпівав: «Христос воскрес!» і отворив церкву, Петро шепнув до нього:

— Прошу Бога й єгомосьця, в ваші руки передаю отсю плащеницю... Я доніс її до самих дверей церкви — власними руками доніс, як взяв власними руками, від покійного єгомосьця. Я сповнив своє: тепер пора на молодших... Дайте її кому иншому — я відслужив уже своє... Старик зложив тремтячі уста до поцілунку і схилив ся, щоби в останне поцілувати плащеницю. Схилив ся, та вже не міг піднести ся. Стефан підхонив бездушне тіло. Винесено старенького на цвинтар і тут по довгих заходах приведено до життя. Петро щасливо усміхав ся.

— На що ви мене збудили — промовив лагідно — я так люблю розмовляв зі старим єгомостем. Закликали мене до себе. «Пора — сказала — уступити місце молодшим»...

І знов запав старенький в полусон, у яким его занесли на фіру, вистелену соломомою, що оттуг стояла під цвинтаром, приїхавши з прилученої на сьвячене паски. Відвезли до дому і положили в постіль. Ще того самого дня покликали сьвященика до сповіда і з Найсвятійшими Дарами.

— Тільки не плачте дїтоньки — просив старий Петро своїх дїтей, внуків та правнуків — не годять ся. «Смертю смерть поправ!» На Воскресєне нема смерти, а тільки вічний сон...

Я. А. Гордінський.

Писанка „з під навок“.

Польські дневники широко розписують ся про розночавшу ся вже заробкову еміграцію до Прусів в західної Галичини. Мазури їдуть цілими окремими поїздами до Німеччини. На двірці в Кракові розпитували їх польські дневникарі, чому они їдуть? Отже за причину подавали скупість ґрунту, малі зарібки, а потому, що такі нудить ся в селі, а так «чоловік переїде ся, побачить край, як люди живуть і годують, а при тім і навчить ся дечого і єще заробить крейцар. Пани їдуть до купелів — жартував Мазур — а ми на Сакси!»

Передвечера відїхали з Кракова два окремі поїзди по 700 робітників до Німеччини. Рух се великий, а для наших руских робітників є стілько некорисний, що випереджає їх бодай на тиждень, бо наші люда їхали би хіба по сьвятах. А впрочім львівське намісництво справді — як доказують згідні донесєня польських дневників — наказало руским селянам робити трудности в «границях закона», щоби не емігрували до Німеччини.

Наші попередні замітки до того неоправданого нічим і викликаючого позір сторонничості розпорядження намісництва, дають притоку Dziennik-owi polsk-ому до різних видумок. Отже твердить сей гакатистичний орган, що немов то «Руслан» мусів обставити за еміграцією лише тому, що пропагує її куренда митрополита Шептицького, его патрона. Далше розказує, що на часі сеї справи «наступило порозумінє межі «Русланом» органом митрополита, а «Ділом», дуже індиферентним на поли релігії і оба дневники замістили майже однакі коментарі.

До чого се Dziennik-ови потрібне іменувати нас нараз «органом митрополита», а «Ділом» приписати релігійний індиферентизм і сей контраст злучити зі справою еміграції, зглядно намісничого обіжника — нам на разі не відомо. Але мусимо тут заявити, що нам не потреба було аж порозуміня а «Ділом», ані вітхненя митрополічої куренди, щоби в повисшій справі заняті згідне з совістю і справедливою становиско. Ми висказали ся були досить ясно, так що і Dziennik сам наводить наші дотичні слова, тож тепер не будемо повторяти ся, а відключемо ся на осуд інших, навіть польських голосів..

Нинішній Czas зазначає у вступній статі що «погляди на еміграцію улягли в нашім краю основній зміні. Пересвідчено ся майже згально, що еміграції ані тревалої, ані часової затамувати не можна, що натомість для держави і для суспільної самопомочи повстає обовязок упорядкувати сія течію, злагодити її нераз фатальні наслідки, боронити емігруюче населенє, нараженє нераз на прямо нечуваний визиск та переходяче нераз через правдиве пекло терпінє. Дві точки повторюють ся всюда: потреба інформованя емігрантів і оборони їх перед визиском так посередників, як і працьодавців».

Однак Czas очевидно відносить сей вступ тільки до польського люду, бо опісля „з признанєм відносить і підчеркує“ виданє намісництвом обіжника з огляду на руский люд, який то обіжник не сповнює ні одного, повисше начеркненого заданя, а наміряє зробити „в рамках закона“, те, що Czas і загальна опінія уважає неможливим т. є затамувати еміграцію. Але як-раз в руский суспільности вже повстала організація, яка переняла начеркнені Czas-ом злагоди еміграційних лих: посередничить між працьодавцями, а робітникам, охорнює перед визиском, дає безплатні інформації, а навіть на свій кошт висилала сьвященника до Німеччини, який там відправляв, проповідав і сповідав, а заразом виконував контролю над домашнім поведенєм емігрантів і заробковими відносинами. Чи можна єще більше зробити? А мимо того повив ся обіжник намісництва єе для західної Галичини, де такої організації добре мислячих людей нема, а власне для східної, де Русини при своїх скудных силах і средствах таки здобули ся на неї! Треба мати трохи справедливости наповне Поляки і здоймити гакатистичне більмо з ока.

На таке справедливе становиско здобула ся Nowa Reforma, яка зазначає, що мимо постійности еміграції власті і опінія трактують її як несподіванку і здобувають ся хиба на овіку в формі заворотаня з дороги. Се мусить тільки звертати довіре люду до різних агентів і посередників. „Отже стоїмо супротив елментарного явища — каже дальше N. Reforma. — Край переселений, люд не находить зарібку в промислі, бо его майже нема, заробок по більших рілних господарствах, ведених, особливо у східній часті краю, на старий спосіб, є такий марний, що як економічний чинник не має жадного значіня. Отже що дальше? Нічо лекшого, як через здержуванє люду від еміграції до Німеччини здепріціонувати працьо рілного робітника в краю — але прецінь се не є ратунок, се не є виходом з економічної ситуації. Людови треба достатчати хліба — сей люд має право до пшої опіки, чим єї дізнає. Де є ті публічні роботи в краю, про які говорило ся; що чувати з обвалованєм рік, зі славними каналами? П. намісник повинен вглянути у відносини люду, запитати, чи сей люд має

зерно на хліб і на засів, а коли его не має, дати ему нагоду до такого зарібку, щоби не потребував шукати его поза краєм“.

Япансько-російська війна.

Герої зпід Чемульпо.

Вчера переїхало через Львів 21 офіцярів «Варяга» і «Корейця» в дорозі до Підволочиска. Були між ними команданти обох потонувших кораблів пп. Беляєв і Засухин, а всі виглядали здорово, мимо далекої подорожи, яку відбули через Марсилію. На двірці «Підзамче» інтервювали їх репортери польських газет, однак офіцари були в найвисшій степені мовчаві, так що не відіовідали навіть на ставлені їм по російськи питаня. Видко, що були поінформовані про японофілство польської преси. Офіцари їхали у вагонах I і II класи, а кількох з них мали перев'язану руку на темблюку, то перев'язану голову — очевидно памятки з битви. Інакше будуть їх витати в Росії. В Одесі, куди прибули прості вояки з залогн обох погнбших кораблів, публіка несла їх на руках через весь час походу до міста, витали їх командант місцевої залогн, посадник міста, архисрей; місто видало бенкет в їх честь — одушевленє було таке велике, якого ще не бачили і не памятають. Коли перші маніфестації, по виповідженю війни, мали в собі дещо штучного і пересадного, так що само правительство заказало їх відтак, то привитанє „варяжської“ залогн було справдішнім вибухом чистого, однодушного патріотизму. І так піде се від міста до міста, куди Варяжці поїдуть. Читаючи сі описи в російських дневниках, можна подумати, що прецінь Япанці під Чемульпо не завдали Росіянам погрому, бо страти, понесені там, вирівнали ся для них моральним підємом духа через героїство боровших ся з япанською перевагою російських моряків.

Нолі в'сти.

Всі в'сти стверджують наближенє Япанців до ріки Ялю. Безопірне уступленє Росиян з лівого берега ріки уважають Япанці підступом. Тепер і виявила ся причина напору ген. Мищенка на передні війська Япанців під Ченчу. Сей знаменитий стратегік хотів напевно пересвідчити ся, чи Япанці машерують „в звязи“, чи може тільки якийсь поменший відділ загнав ся аж до Ченчу на розвідки. Побачивши, що поміч наспіла сейчас, отже що вже ціла япанська армія двигає ся наперед, Мищенко уважав свою вивідуючу задачу скінченою і подав ся на північ для переправи через Ялю. Япанці прибувши до Віджу, не застали вже Росиян. Вправді Daily Mail доносить, що на лівім березі остало ще 2.000 козаків і драгонів, які находять ся в безвихіднім положеню і впадуть в руки Япанців, але сему годі дати віру, бо російська кіннота знаменито плаває разом з кіньми і колиб навіть не мала броду, то легко перебрала би ся на другий бік. Япанці поступають в трех кольонах до ріки Ялю, але не лише, що їх похід страшенно трудний задля болотів, які тепер панують на корейських дорогах, ще і запровіянтванє справляє чамало клопоту. Корейське населенє з ненавистю глядить на Япанців і ховає живність, не хочачи єї навіть продати. На півночи вибухло отверте повстанє, так що Япанці мусіли тудя післати військо для придушення его. В виду сего япанські шанси стоять не найліпше. Вей очікують поважної борби на сам Велюдень.

— **ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ.** При зміні кварталу прасимо наших Вп. Передплатників о скорє відновленє передплати, зглядно о вирівнанє залогности та о приеднуванє нам нових передплатників.

НОВИНИ.

— **Календар.** В неділю: руско-кат. Воскрєсенє Христове, Іларія; рим-кат. Євхїїла. — В понеділок: руско-кат. Сьвітлий Понеділок, Марка еп.; рим-кат. Льва папи. — Ві вторник: руско-кат. Сьвітлий Вторник, Івана лїств.; рим-кат. Юлія. — В середу: руско-кат. Івотія еп.;

рим-кат. Юстина — В четвер: руско-кат. Марії єгипетск.; рим-кат. Валеріяна і Тибур.

— **3 сьвітлим празником Воскрєсеня Христового** шлемо нашим ВПов. передплатникам, читачам, дописувателям і всему українсько-руському народови щирі желаня веселих і щасливих сьвят. Христос воскресє!

— **В катедр. церкві св. Юра** в суботу о год. 5½ воскресна утрєня; в неділю Служба Божа о год. ½9, вечірня о 4; в понеділок Служба Божа о ½10 ої, вечірня о 5-ій год.

— **3 Бережан** доносять нам, що загальні збори тов-а взаїмного кредита «Надія» відбудуть ся в середу дня 20. с. м. о 2. год. пополудни в власнім льокалі.

— **Тов-о «Родина» в Коломиї** устроює в провідну неділю дня 17. с. м. «вечер з танцями» в сали «Народного Дому» (при ул. Костюшка). Початок о 9½ год. вечер. Стрій вечерковий. Вступ від особи 2 К, рідинний білет за 4 особи 6 К, лише за запросинами. — *Виділ.*

— **3 Винники** коло Львова пишуть нам: Наше місточко вже може поведичати ся, що належить до славної сокілської організації, Заходами кружка осіб, дбалих про движиме добро ближних, завязала ся в Винниках пожарна філія львівського «Сокола», а в четвер пополудни в день Благовіщеня відбули ся перші загальні збори філії. Перед полуднем того дня по Службі Божій пожарний інструктор зі Львова д. Сембратович перевів теоретичний а опісля практичний курс пожарництва зі старшими міщанами а пізнішє з хлопцями, які також проявили велике заїтересованє до сикавки. Теоретична наука відбула ся в Читальні «Просьвіти», а практичні вирави над ставом при сикавці позичені в львівського «Сокола». З жалем мушу замітити, що Винники не мають доси громадської сикавки і в случаю пожару одиноку поміч могла дати сикавка тутешньої фабрики тютюну. Сій обставині треба завдячити, що при виравах з сикавкою брало чинну участь около 200 людей, а до «Сокола» записало ся 75 дійсних членів і около 40 жєнщин, яко спомагаючі члєни, так як статут пожарних філій «Сокола» не допускає жєнщин на дійсних членів. На загальні збори «Сокола» зволіли прибути делегати пожарних філій «Сокола» з Миклашева і Підборець і вісім делегатів зі Львова, за що їм всім складає ся отсим найщиршу подяку. Збори отворив д. Михайло Пивовар і за згодою зібраних проводив нарадам. Між иншими промовляли делегати зі Львова д. Д. Кучика про організацію Сокілства і д. Н. Сяк пояснив статут товариства. Опісля приступлено до вибору Старшини, до якої вибрано: головою д. Михайла Пивовара, начальником стягу д. Теодора Грідка. Виділовими вибрано: дд. Василя Сохора, Валеріяна Банаха і Михайла Кєніга, а заступниками виділових: дд. Андрія Кієка і Василя Дмитерка. До ревізійної комісії вибрано дд.: о. Григорія Гірняка, Філіпа Миська і Микиту Дмитерка. По кількох внесенях і численних інтерпєляціях зібраних голова закрав збори, почім відсцьвано з запалом славний гимн Соколів. — Молоде товариство сокілське має найкрасні дані до розвитку і наміряє поставити Сокілню і пожарню на ґруті дарованім громадскою радою біля дому Читальні «Просьвіти» та має надію, що громадска рада для добра цілого населєня Винник закупить сикавку для пожарної філії «Сокола». — *Гаразд!*

— **3 Перемишля** доносять нам: В товаришкїм житю тутешних Русинів проминув час великого посту зовсім безсїдно. Відбуло ся лише кілька відчитів, з яких послїдній мав о. Садовский, дїрїгент «Перемиского Бояна» на тему: «дещо про музику». Відчит був цікавий, бо слухачі могли дізнати ся про походженє різних музичних інструментів, однак перемиска Русь була би сто раз вдячнійша о. прелєгентови, коли би замість пригтовляти ся до відчиту, був пригтовив хор до виступу на концертї в честь Шевченка. А так Перемишль не поманє сего року памяти нашого Генія, і з соромом мусить остати позаду вищих менших міст, які гідно і славно опровєди Тарасове сьвято. Одинокою справою, яка займає цілу Перемисчину, є будова дво-поверхового «Народного Дому», який виведено вже під дах і в осєни мають его віддати до ужитку. Будинок представляє ся величаво як зверху так в середині. На I поверсі містить ся в нїм величава салья зі сценю на представленя, в партері будуть убїкації для торговель, а прочі кімнати на I і II поверсі займуть товариства: «Руска Бєсїда», міщанська «Сїч» і філія «Просьвіти».

— **Пожарний «Сокіл» в Шманьківцях**, чортківського повіта, засновано на статуті львівського «Сокола». Статут затвердило вже ц. к. намісництво.

— **3 Коросна** доносять нам: Замітка поміщена перед кількома місяцями в Вашій часописи про брак руского катехита в тутешній школі ткацкій помогла. Перемиска Консисторія поручила науку релігії в тій школі о. Теодорови Мерені, короснянському деканови і учителеви релігії в учт. семинарії в Коросні.

— **Під розвагу на сьвята!** В часі двох роко-

вих свят минає ся — як кожвій знає — найбільше різних алкоголічних напиків. Перед кожним їдженем чарочка — дві на апетит, при столі пиво, звичайно звітріле, або винце, без німку фалшоване, хочби сироваджене прямо з Угорщини, а вкінці чай з румом чи з вином — одним словом „вишник всіх напиків“. Сей процедер управляє ся на тим більшу скалю, чим більше гостей в дома і продовжає ся п'ятику через всі три дні в позаобідній порі з кожним вступаючим в пороги дому гостем з окрема, з доскульними словами принуки і заохоти. Таким чином не лише сам господар „з чести“ стає п'яний, але упиває ся й той, що з обовязку задля знакомства мусів в кількох домах зложити візити. Не прийати гостя чаркою і склянкою уважає ся — грубим его пониженем і обидою, а коли би гість відказав ся пити, то мали би его за „слабого“. Сих фалшивих упереджень мусять Русини раз позбутися. Ми ще не такі багаті, аби не відчувати страти гроша викиненого на чужі бровари, горальні, рафінерії і виняці. Крім грошевої втрати ноносить ся ще страту фізичну через упитє і моральну через причування власних дітей до п'яньства і через даванє лихого приміру „меншому братови“, який на взір панів запиває ся дешевою сивухою в коршмі. Хтось начислив нашої інтелігенції в Галичині на 10 000 родин. Коли в кожій випить пересічно в два рокові свята разом за 10 К напиків, то зібрала би ся квота 100.000 К річно, з яких ні один сотик не лишиться в рускій кишені. Замість видавати на шкідливі алкоголь, даймо корону—дві на бурсу, чи театр, чи народний фонд, чи дім „Сокола“. Рускі добродійні інституції і комітети надармо ждати муть по святах лент від свого народа, бо народ буде жалувати ся: свята (чит. напикки) дорого коштували, нічого дати не можемо! — Тому проч з п'яньством! — *Сокіл*.

— **Дирекція руского народного театру** при нагоді Великодних свят пересилає на добродійні цілі до диспозиції нашої Редакції 20 К і складає всім приклонникам театру іменем своїм і всеї дружини щирі і сердечні бажання словами: Христос воскрес! (Прислану квоту призначуємо на заповгове тов-о гімназ. учеників „Руслан“ у Львові. — *Ред.*)

— **Курс для безграмотних** — як нам доносять — засновано в Дубківцях коло Грималова.

— **Осторогу** перед зарірковою еміграцією до Сполучених Держав північної Америки присламо з Америки одному з тутешних дневників. Восторозі звернено увагу, що число безробітних росте з кожним днем з причини застою в фабрикації заліза і стали. Від роботи усунено майже виключно Славян. Згоджених за контрактом до роботи в Америці власти відправляють назад до Європи, бо в Спол. Державах на жаданє робітничих товариств видано закон, яким зборонено віддати до Америки законтракованим чужостороннім робітникам, які мали би робити конкуренцію робітникам американським. Всім тим, що вибирають ся, або наміряли виїхати на зарібок до півн. Америки, радимо виждати до часу, поки в американським промислі не настануть нормальні відносини.

— **Дрібні вісти.** На двірці в Підволочисках арештовано оноді російского шпігуна і відобрапо ему клітку з поштовими голубами і листи. — 12. полк гузарів стаціонований у Львові переніє ся до Загребу, а на его місце прибув до Львова 9. полк драгонів (з зеленими вилогами). — Нову складницю поштову отворено в Рогозах коло Місця п'ястового. — При поштовім уряді в Яричові заведено 6-разову тижнево службу сільского листоноса для місцевості: Яричів новий, Кузиків, Руданці і Цеперів. — У Львові застрілив ся капітан 95. п. п. Ст. Щенсінович. — Слухач філософії Едмунд Сухіньський, який оноді стрілив до себе в самоубійчим намірі, помер позавчера. — В Люксембурзі арештовано Бріка, бувшого директора каси хорих в Станіславові, за яким розписано стежні листи. Брік вислав до жінки (яку арештовано) телеграму з підписом „Раф“, аби спакувала папери і приїздила до Люксембурга. Телеграму на жаданє суду до ручено слідчому суддеві, який зателеграфував до судових властей в Люксембурзі, аби „Рафа“ арештовано. — Касаційний трибунал у Відні відкинув зажалене неважності проти вироку в справі Вершхолка і Червенія за убийство Оранжової і Шлінерівної, засуджених: перший на 20 літ вязниці, а другий на кару смерті. — Президент Буковини кн. Гогенльогє приказав замкнути театр в Чернівцях з огляду на публичне безпеченство.

Русини! Памятайте на українсько руску бурсу в Новім Санчи.

Телеграми

з дня 7. цвітня.

Будапешт. Budapesti Hirlap доносить, що в спільнім міністерстві війни відбула ся оноді над-

звичайна конференція зеліанничих директорів з цілої Австро-Угорщини в справі обговореня одноцільної акції при перевозі війска в случаю мобілізації.

Барцельона. Іспанський король Альфонс приїхав ту звидіти виставу. На двірці витано его з ентузіязмом. Король звидів місто, був на бенкеті устроєнім в его честь і відвідав клуб купецкий.

Коли король виходив з вистави, вибухла на улиці бомба і ранила двох селян. Поліція арештувала одного мушину.

з дня 8. цвітня.

Відень. Тутешні дневники доносять згідно, що державна рада збере ся дня 18. с. м.

Абація. Італійський міністер Титоні приїде ту нині із своїм секретарем Альбертім і відбуде конференцію з міністром гр. Голуховским. В конференції возьме участь також італійський амбасадор з Відня кн. Аварна. Предметом нарад мають бути балканські справи і торгові договори.

Барцельона. Король Альфонс виїхав на один день до Жерони і поверне знова до Барцельони.

Відень. Перске правительство через свого посла у Відні просило австрійске правительство о 12 офіцирів з чинної служби на інструкторів перскої армії. Просьбі відмовлено, мотивуючи тим, що в австро-угорській армії нема непотрібних офіцирів.

Софія. В вілєтах адриянопольским і монастирским появили ся нові ватаги ворохобників.

Льондон. Тутешні дневники доносять, що минулого тижня покликувано до Неаполя дох лікарів спеціалістів, які мали оглядати горло вімецкого цесаря Вільгельма. В горлі мав утворити ся новий нарост, досить небезпечний.

з дня 9. цвітня.

Палермо. Німецкий цесар Вільгельм виїхав звідси на острів Мальту.

Берлин. З Мадриту доносять, що іспанський король Альфонс поїде небагом до Парижа відвідати французского президента, а в осени буде у Відня і в Берліні.

Льондон. Times доносить, що 50 англійских драгонів здобуло в Тибеті село Самонду, якого боронило 200 Тибетанців.

Берлин. Lokal Anzeiger доносить з Йокогами, що російска флота виїхала з Порт-Артура і плаває по Жовтім морі.

Париж. Померла ту іспанська королева Ізабелла в 74. році життя.

Господарські, промислові і торговельні вісти.

Рахунок Товариства взаїмного кредиту „Дністер“ у Львові за час від 1. січня до 31. марця 1904 (свѣтки пропущено): I. Вкладки щадничі: вложило 556 сторін 266.142 К (137 нов. книж.), виняло 305 сторін 108.880 К (87 сплач. цілк.); стал (з кінцем марця 1.601.851 К (1609 книжоч.). II. Позички на скрипти і векселі: уділено 184 нових позичок в сумі 136.330 К, сплачено 81 цілковито і рати в сумі 84.900 К; стан з кінцем марця) у 2608 довжи. 1.382.243 К. III. Удїли членські вилачені від 2889 членів 112.331 К. IV. Фонд резервовий і фонд на страти 21.552 К; разом фонд власний 133.883 К. V. Цінні папери, вкладки в банках і Товариствах, готівка на рах. біжучих і в касі вносять 31/3 404.636 К. — Можемо удїляти навіть більші позички на пр. на купно землі при парцеляціях великих обшарів; рата амортизаційна 1/2 річна при сплаті 15 літній вносить 5/18 від 100 К. — *Дирекція.*

XII. Звичайні Загальні Збори ТОВАРИСТВА ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНІСТЕРЪ“

відбудуть ся в четвер 12. н. ст. мая 1904. о год. 10. перед полуднем
у Львові в великій сали „Народного Дому“

ПОРЯДОК ДНЕВНИЙ:

1. Відчитанє протоколу XI Загальних Зборів з 21. мая 1903.
2. Справозданє Дирекції і Ради надзираючої за XI рік адміністраційний (1903) і замкненє рахунків за рік адміністраційний (1903).
3. Справозданє Комісії ревізійної і уділенє абсолоторії Дирекції за XI рік адміністраційний.
4. Внесеня Ради надзираючої:
 - а) в справі розділу надвижки з р. 1903 в сумі 83.819 корон.
 - б) в справі зміни §. 32 статута.
5. Вибори:
 - а) 6 членів Ради надзираючої на 6 літ по мысли §. 32. стат. на місце уступаючих пп.: д-ра Теофіля Бормоша, д-ра Костя Левицкого, сов. Льонгина Рожанковського, д-ра Дамяна Савчака, Тата Реваковича і Антона Дольницького.
 - б) 5 заступників членів Ради надзираючої на 1 рік (§. 32. стат.).
 - в) 3 членів Комісії ревізійної і 1 заступника на 1 рік (по мысли §. 45. стат.).
6. Інтерпеляцій членів.

Того самого дня пополудни о годині 4-ій відбудуть ся

VIII. ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Товариства взаїмного кредиту „ДНІСТЕРЪ“

етоваришєня зареєстрованого з обмеженою порукою у Львові,
в канцелярії Товариства (Ринок ч. 10.).

ПОРЯДОК ДНЕВНИЙ:

1. Відчитанє протоколу VII Загальних Зборів з 21. мая 1903.
2. Справозданє Дирекції і Ради надзираючої за VIII рік адміністраційний і замкненє рахунків за рік 1903.
3. Справозданє Комісії ревізійної і уділенє абсолоторії Дирекції за VIII рік адміністраційний.
4. Внесеня Ради надзираючої в справі розділу зиску за р. 1903 в квоті 12.085 К 6 с.
5. Інтерпеляцій членів.

Перед Зборами о годині 8. рано відбуде ся Богослуженє в Церкві Успенія Прєсв. Богородиці.

Президент:

Григорий Кузьма.